

KOMPOSTÉRY PRO OBČANY DORAZILY

Do naší obce již dorazilo 60 kusů kompostérů, které byly pořízeny v rámci projektu Předcházení vzniku biologicky rozložitelných odpadů v území Sdružení obcí Orlicko. Obec Dolní Morava bude kompostéry bezúplatně zapůjčovat těm občanům, kteří na podzim roku 2016 podali žádost o přidělení kompostéru. Po době udržitelnosti projektu (tj. po 5-ti letech) budou kompostéry těmto občanům darovány. Kompostéry budou občanům vydávány v dubnu přímo na obecním úřadě. O termínu výdeje budete informováni v příštím zpravodaji.

PRODEJ PALIVOVÉHO DŘEVA PRO OBČANY

Z důvodu zpracování kalamitního dříví bude Obec Dolní Morava i v letošním roce prodávat místním občanům za zvýhodněné ceny palivové dřevo. Vzhledem k analýze nákladů na zpracování dojde však k úpravám cen oproti minulým rokům. Objednávky uskutečněné v roce 2017 budou vyřízeny za původní ceny, objednávky od letošního roku již budou za ceny nové. Ceny jsou uvedeny s DPH a platí pouze pro místní občany. Limit množství pro jednu domácnost je 10 prm.

CENÍK DŘEVA 2018	1 PRM smrk	1 PRM jasan, javor
délka 4 metry	500 Kč	600 Kč
délka 1 metr	750 Kč	900 Kč
délka 1 metr, štípané	1000 Kč	1200 Kč

Dopravu metrových kusů můžeme zajistit obecním traktorem za jednotnou cenu po celé obci 250 Kč za dopravu 5 prm. Dopravu 4 metrových kusů můžeme zprostředkovat vyvážečkou, která pojme 10 prm za cenu 650 Kč/hod.

SVOZ KOVOVÉHO ODPADU

proběhne v pondělí 26. března. Kovový odpad připravte před tímto dnem nebo v tento den ráno k místním komunikacím, odkud jej zaměstnanci obce následně odvezou.

SVOZ VELKOOBJEMOVÉHO ODPADU

proběhne v úterý 27. března. Velkoobjemový odpad připravte před tímto dnem k místním komunikacím, odkud jej zaměstnanci obce následně odvezou.

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE KONANÉ DNE 19. 2. 2018

Přítomni:	Ing. arch. Richard Novák Ladislav Janočko Lucie Krupičková Radek Vrábek	Omluveni:	Rostislav Král Vladimír Vyskočil Eva Cehová
		Zapisovatelka:	Edita Novotná
		Hosté:	Jaroslav Míka

1. Schválení programu schůze a ověřovatelů zápisu

Starosta přivítal zastupitele na zasedání zastupitelstva a přednesl program ke schválení. Dále navrhl ověřovatele zápisu – pana Radka Vrábela a paní Lucii Krupičkovou. K programu i ověřovatelům zápisu nebyly podány připomínky a program i ověřovatelé byli schváleni.

(4:0:0)

2. Schválení rozpočtu na rok 2018

Na minulém zasedání zastupitelstva se projednával návrh rozpočtu na rok 2018, který byl poté vyvěšen na úřední desce od 2. 2. 2017 do 19. 2. 2017. Z důvodu, že nikdo k rozpočtu neměl námitek, zastupitelstvo schválilo rozpočet pro rok 2018 počítající s příjmy 9 692 602 Kč a s výdaji 18 232 308 Kč.

(4:0:0)

3. Smlouva o právu stavby na chatu na p.p.č. 208 v k.ú. Velká Morava na konečné (Kolomý)

Zastupitelstvo obce schválilo uzavření smlouvy o právu stavby chaty na p.p.č. 280 v k.ú. Velká Morava s panem Kolomým. Tento pozemek bude směněn za část p.p.č. 5753 ve vlastnictví 2K2, k.s. o výměře 22 m². Tato směna byla schválena zastupitelstvem 2. 10. 2017. Protože s novým občanským zákoníkem musí být stavba součástí pozemku, je potřeba v případě rozdílného vlastnictví mít uzavřenu smlouvu o právu stavby. Smlouva o právu stavby bude platná do doby, než bude převeden uvedený pozemek do osobního vlastnictví.

(4:0:0)

4. Žádost o odkoupení části p.p.č. 2126 v k.ú. Dolní Morava (WORLD DEALS HOLDING GROUP s.r.o.)

Zastupitelstvo obce neschválilo prodej části p.p.č. 2126 v k.ú. Dolní Morava (u Moravanky). Jedná se o část pozemku o výměře cca 60 m², která navazuje na novostavby uvedené společností.

(4:0:0)

5. Smlouva o poskytnutí mimořádného neinvestičního členského příspěvku – Podpora provozu MAS Orlicko z.s.

Zastupitelstvo obce schválilo poskytnutí mimořádného neinvestičního členského příspěvku ve výši 3 100 Kč pro MAS Orlicko z.s., která zajišťuje přerozdělení dotačních finančních prostředků v regionu. Příspěvek bude použit na dofinancování fungování spolku.

(4:0:0)

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE

Další zasedání zastupitelstva obce proběhne v pondělí 19. března od 17:00 na obecním úřadě. Zasedání zastupitelstva obce je veřejné a program bude zveřejněn týden předem.

PORADNA PRO NEDOSLÝCHAVÉ

Proběhne ve středu 28. března 2018 od 8 do 12 hodin v budově Městského úřadu Králíky, ulice Karla Čapka 316, v přízemí, v kanceláři č. 107 a od 13 hodin budou probíhat služby v terénu přímo v bydlíštích občanů na Králícku včetně obce Dolní Morava. Terénní služby budou hlavně pro imobilní a přestárlé seniory, pro které je problém se na tyto služby dostat do Králík.

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE PARDUBICKÉHO KRAJE

Policisté Pardubického kraje by rádi občanům v kraji připomněli důležité preventivní rady a zásady, kterými je dobré se řídit, aby se nestali obětmi různých podvodníků nebo zlodějů. Preventivní rady budou vydávat formou tematických článků, které budou zasílat na vaše obce. Témata budou jistě zajímavá. Například podvody páchané na seniorech (tzv. výhodné nabídky zboží či služeb, legendy podvodného vylákání peněz, obtěžující telefony), senioři v silniční dopravě (chodci, cyklisté, řidiči – povinné zdravotní prohlídky), senioři –

osobní bezpečnost, domácí násilí, majetková kriminalita, tísňové linky, léto – pohyb v lese, skoky do neznámé vody, děti – bezpečná cesta do školy, cyberkriminalita a podobně. Budeme se snažit, aby naše články byly zajímavé a tak občas přidáme i pár střípků z policejních svodek, abyste věděli, co se ve vašem okolí děje.

Lidský hyenismus – podvody páchané na seniorech

V minulém článku jsme vás seznámili s tísňovými linkami a s tím, jak podávat trestní oznámení. Dnes se zaměříme na rady pro poměrně ohroženou skupinu obyvatel a to na seniory. Senioři jsou pro podvodníky snadnou kořistí, a proto se často stávají obětmi především majetkové trestné činnosti. Výjimkou v dnešní době bohužel není ani domácí násilí páchané na seniorech, o kterém však budeme psát až příště. Dnešní článek je věnován jak seniorům, tak i jejich rodinám, protože z našich zkušeností víme, že právě děti, vnoučata a široká rodina může seniorům pomoci nestát se obětí podvodníků.

Podvody páchané na seniorech jsou poměrně latentní trestnou činností. Okradení se stydí a raději to nikomu neřeknou a to ani v rámci rodiny. Pachatelé jsou však čím dál sofistikovanější, nezanechávají za sebou žádné stopy a pro kriminalisty je těžké je dopadnout. Hlavním důvodem proč si pachatelé vybírají starší osoby je ten, že senioři jsou osamělí, důvěřiví, rádi a pozorně naslouchají, mají minimum kontaktů s okolím, jsou méně ostražití, tělesně slabší a proto se i hůře brání jakémukoliv útoku. Podvodníci zacházejí tak daleko, že se nejen dostávají do blízkosti seniorů, ale i do jejich obydlí,

kde je následně připraví i o celoživotní úspory. My jako policie se snažíme této trestné činnosti předcházet, vytváříme preventivní programy, pořádáme besedy a přednášky, distribuujeme letáky, cílíme na tuto ohroženou skupinu lidí, nicméně bohužel trestných činů páchaných na seniorech nijak výrazně neubývá.

Co se týká pachatelů této trestné činnosti – již v názvu článku jsem se nazvala lidskými hyenami, protože parazitují na dobrosrdečnosti, vstřícnosti a občas i částečné nemohoucnosti starších lidí. Podvodníci jsou velice výřeční, na první pohled působí sympaticky, mile, jsou schopni bez problémů navazovat kontakty. Svě podvody mají velice dobře připravené, ne zřídka pracují ve skupince alespoň dvou lidí, pachatelkami bývají i ženy. Nelze říci, že by se jednalo o nevzdělané jedince, pachatelé mají intelektuální schopnosti, snaží se působit vzdělaně, používají slova, kterým senioři nerozumí. Tito pachatelé jsou schopni rychlé improvizace, přizpůsobí se okamžité situaci, dokáží odhadnout svoji oběť a snadno si získávají důvěru. Co mají pachatelé společného, jsou opakující se legendy, se kterými bývají stále úspěšnější.

O jaké LEGENDY se jedná a na co si máte dát velký pozor? Tak v první řadě to je legenda VRÁCENÍ PENĚZ či požadování NEDOPLATKU za různé energetické služby – voda, plyn, elektrika. Zde bychom rádi upozornili, že žádná energetická společnost nevybírá ani nevrací peníze v hotovosti!!! Obavy seniorů, že by jim byla okamžitě vypnuta elektrika, voda či plyn pokud by na místě v hotovosti nezaplatili, jsou mylné. Nikdo vám domů žádný přeplatek za energii nepřinese a nikdy za tyto služby neplatíte nikomu v hotovosti u vás doma! Nejčastěji v těchto případech jde podvodníkům o to, aby viděli, kam si jdete pro peníze (ať na zaplacení údajného nedoplatku nebo na rozměnění peněz). Poté se vám snaží vloudit do domu a peníze ukrást. Do vašeho domu se dostanou tak, že vy nedověříte dveře nebo si vymyslí, že mají žízeň nebo potřebují na toaletu. S tím souvisí i další podvodné jednání, kdy pachatelé vydávající se za pracovníky energetických společností nabízí PŘEPSÁNÍ SMLOUVY s tím, že za tento přepis smlouvy musíte zaplatit.

Nic neplatíte v hotovosti a nikoho si domů nepouštějte! O případných změnách ve smlouvách se poraďte s rodinou, příbuznými, sousedy a podobně. **Nikdy se nenechte donutit cokoliv okamžitě podepsat!** Požádejte o čas na rozmyšlenou. Další trik podvodníků je, že si jdou opsat stav vodoměru, plynoměru apod. V těchto případech si ověřte, že se opravdu jedná o pracovníka energetické společnosti. Nechte si přes panoramatické kukátko nebo přes pootevřené dveře zabezpečené bezpečnostním řetízkem předložit služební průkazy pracovníků uvedených společností a případně si jejich totožnost ověřte (než je pustíte do domu či bytu) u konkrétní společnosti. Jistě máte i možnost stav měřáku napsat na lísteček a dotyčným ho předat u dveří, následně zatelefonovat nebo poslat mailem do příslušné firmy. Další možností je, pokud se energetici ohlásí předem, požádat někoho z rodiny nebo souseda, aby v době, kdy má cizí osoba přijít, byl s vámi doma. To, že má cizí osoba na sobě montérky s nějakým nápisem firmy ještě neznamená to, že se nejedná o podvodníka. **Vaší povinností není, pokud si nejste jisti, pustit do bytu cizí osobu!** Jak se říká váš dům je váš hrad, vaše soukromí a nikdo nemá právo vám ho narušit.

V rámci Pardubického kraje jsme v průběhu let zaznamenali i další legendu a to vydávání se podvodníků za ZAMĚŠTNANCE STAVEBNÍHO BYTOVÉHO DRUŽSTVA. Převážně

seniorům podvodníci nabízeli výměnu starších kuchyňských linek nebo výměnu zámků za lepší, bezpečnostní.

Další poměrně častou legendou podvodníků je, že se vydávají za KAMARÁDA NĚKOGO Z VAŠÍ RODINY. Tady je jejich nejčastější „pohádkou“ to, že někdo z rodiny měl dopravní nehodu, porouchalo se mu auto, ztratil peněženku, zastavili ho policisté a podobně, on u sebe nemá peníze a tak si poslal kamaráda za vámi, abyste mu pomohli. Onen kamarád je však podvodník. Zde máme několik rad. Nikdy vy sami nesdělujte nikomu cizímu jméno svého příbuzného, naopak se zeptejte vy jeho na jméno a příjmení údajného příbuzného, který je v tísní. Pokud podvodník zazvoní u vašich dveří nebo vás potká před domem, nikdy ho nevolejte dovnitř do domu nebo bytu. Řekněte mu, ať počká venku a pokud máte tu možnost, spojte se telefonicky s tím, komu máte údajné peníze poslat. Pokud se mu nedovoláte, zkuste kontaktovat někoho z rodiny. Pokud i tam budete neúspěšní, **v žádném případě vám nedoporučujeme cizím osobám předávat peníze!** Dbejte i na to, abyste nenechali pootevřené dveře, aby vám zloději nevnikli do domu. Podvodníci se snaží, abyste podlehli stresu a iluzi, že někdo z rodiny nebo rodinný přítel je v obrovských problémech a tlačí vás k vydání jakékoliv finanční hotovosti. Nedejte se, jsou to vaše peníze! V těchto případech vás můžou podvodníci kontaktovat i telefonicky, přes pevnou linku. V současné době mají pevné linky především starší občané, a tak si podvodníci v telefonních seznamech hledají osoby například i podle archaických jmen (například Anežky, Boženy, Marie apod.). V seznamu samozřejmě zjistí i adresu, kam za vás následně přijdou.

V neposlední řadě musíme zmínit i legendy PODOMNÍCH PODEJŮ A NÁKUPŮ. V poslední době není výjimečné, že **obce zakazují podomní prodej** místní vyhláškou. Pokud si nejste jisti, jak je to u vás, obraťte se s dotazem na váš obecní úřad. Jestliže u vás je podomní prodej zakázaný a někdo se bude snažit vám cokoliv prodat, můžete kontaktovat státní policii na lince 158 nebo i městskou policii. Obě tyto složky mohou prodejce pokutovat, neboť se prodejci dopouští přestupku porušení místní vyhlášky. Podvodníci v těchto případech nabízejí široký sortiment zboží a služeb jako jsou potraviny, kožešiny, nádobí, kosmetiku, pojištění, knížky atd. Zároveň nabízejí i výkup starého nábytku, oblečení, starožitností apod. Nenechte se lákat výhodnými nabídkami nebo tím, že se zbavíte starých nepotřebných věcí a ještě vyděláte.

Když jsme hovořili o výhodných nabídkách, musíme se dotknout ještě dalšího tématu a to jsou hromadné VÝLETY NA PRODEJNÍ AKCE. Akce, které se tváří jako výlet za kulturou s obědem, večeří nebo kávou a tam vám prodejci nabízejí různé zboží – deky, nádobí a tak podobně. Zde bychom na vás apelovali, abyste se takovým akcím buď úplně vyhnuli, nebo se tam potom v žádném případě nenechali donutit pod nátlakem k podpisu jakýchkoliv smluv a dokumentů. Pokud by na vás byl na místě vyvíjen nátlak, můžete přímo z místa zavolat policii. Těmito případy se média poměrně rozsáhle zabývala a tyto podvodníky nazývala příznačně „šmejdi“. Prodejci jsou velmi dobrými psychology, povídají si s vámi, jsou „sladčí jako med“, ale ve chvíli, kdy není po jejich, a vy odmítnete nákup zboží, začnou být zlí, nepříjemní a začnou vás slovně napadat. Bohužel často mívají velice dobře právně ošetřené smlouvy, od kterých je velice těžké odstoupit (pokud to je vůbec možné).

Nemalou část problémů si senioři vytvoří i sami tím, že se, ač možná nechtěně, zavážou k PLNĚNÍ NĚJAKÉHO ZÁVAZKU TELEFONICKY. V tomto případě se nejedná o kontakt s podvodníky, ale o to, že senioři si s někým rádi popovídají, nechají se operátory různých společností přesvědčit o výhodnosti nabídky a neuvědomují si, že i ústně uzavřený závazek může být soudně vymahatelný. Naše rada proto zní, pokud nic nepotřebujete, není vaší povinností přijímat telefonní hovory od cizích lidí. Můžete odmítnout jejich monitorované hovory a telefonát striktně ukončit.

A rada pro seniory, jak se nastat obětí podvodníků? Chraňte si své soukromí, nesvěřujte se s osobními věcmi cizím lidem. V žádném případě nepouštějte cizí osoby do domu či bytu. Nedávejte se do hovoru s cizími lidmi. Udržujte dobré sousedské vztahy a případně sousedy požádejte o pomoc. Pořídte si panoramatické kukátko nebo řetízek na dveře. Neotevírejte automaticky dveře, když nevíte, kdo je za nimi. Nejlepší je peníze ukládat do peněžních ústavů, a pokud je již máte doma, uschovejte je na několika různých místech. Důležitá telefonní čísla mějte viditelně blízko telefonu, abyste mohli případně rychle zavolat pomoc.

V článku jsme jistě neobsáhli všechny možné druhy podvodů, které mohou seniorům ztížit život, nicméně jsme se snažili nastínit nejčastější triky podvodníků. Pokud byste potřebovali pomoci, můžete se kromě policie obrátit i na krizovou linku pro seniory, která je v provozu 24 hodin denně a je poměrně vytížená – její číslo je **800 157 157**. Volání na linku je zdarma.

Pokud byste měli v rámci klubu seniorů či obce zájem o takovou besedu, můžete se na nás obrátit a my v rámci svých možností rádi přijedeme, předáme rady, zkušenosti a poradíme, jak se v určitých situacích zachovat.

Krásné březnové dny přeje

*por. Ing. Markéta JANOVSKÁ
tisková mluvčí policie Pardubického kraje*

• trávničky
• záhony
• okrasné dřeviny
• živé ploty
• ovocné stromy
• hnojení a mulčování

Jana Frýbortová

**ÚDRŽBA
ZAHRADY
+
ZELEŇ
REALIZACE**

• úprava terénu
• zakládání trávniček
• okrasné a užitkové zahrady
• stálé a sezónní záhony
• venkovní nádoby

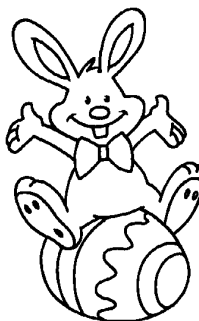
733 239 755

www.zahradyfrybor.cz

VELIKONOČNÍ ZÁBAVA

se uskuteční
v sobotu 31. března od 20:00
na sále obecního úřadu.
Občerstvení zajištěno!!
a dojde i na
JAHODY MRAŽENÝ... ;-)
přijďte se bavit, těšíme se na vás :-)

HUDBA: skupina **PĚTKA**
POŘADÁ SPORTOVNÍ AREÁL DM **VSTUPNÉ: 50,-**

OBJEDNÁVKY KUŘIC A KOHOUTŮ NA 20. DUBNA 2018

	10-12 týdnů	16-18 týdnů
Černé, hnědé, kropenky, modré, bílé Sassex	cca 105 Kč/kus	cca 140 Kč/kus
Kohouti	cca 65 Kč/kus	cca 110 Kč/kus

Všechny jsou očkované proti salmonelóze!!

Doba a místo odběru:

Od 7:15 – 8:00 hodin u Agrostavu Králíky

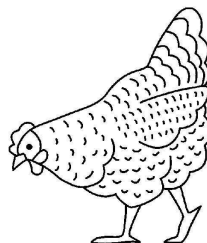
Příjem objednávek:

tel: 737 650 621, 465 631 777

tel: 603 186 821,

tel: 777 234 844, 465 631 701

Objednávejte nejpozději do 17. dubna !

BŘEZNOVÁ SOUTĚŽ O HASIČSKÉ POHÁDKY

Jaké jsou linky tísňového volání? Co dělat, když v našem panelovém domě hoří? Proč první středu v měsíci houkají sirény? Jak se zachovat při bleskových povodních? Co by mělo obsahovat evakuační zavazadlo? Soutěžte s námi. Ověřte si, že znáte správnou odpověď. Ujistěte se, že víte, jak si zachránit život!

Hasičský záchranný sbor ČR pro Vás připravil vědomostní soutěž k prověření znalostí z oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva. Za čtyři správné odpovědi můžete vyhrát knihu Hasičských pohádek. Tuto knihu není možné zakoupit v obchodně, lze ji získat jen účastní v projektech a soutěžích organizovaných Hasičským záchranným sborem ČR. Pro děti ji napsali sami hasiči a nádhernými obrázky je doplnil ilustrátor pan Ladislav Cabicar.

Soutěžní otázky na měsíc březen:

<p><u>1. Můžeš rozdělovat oheň v lese?</u></p> <p>a) Ohniště v lese být může, ale musím zajistit dostatečné množství vody pro případ rozšíření ohně mimo ohniště.</p> <p>b) Ohniště v lese být nesmí. Musí být nejméně 50 metrů od lesa.</p> <p>c) Ohniště v lese být může, pokud jsou přítomny alespoň tři dospělé osoby.</p> <p>d) Ohniště v lese být nesmí. Mohu ho rozdělat kdekoliv na jeho okraji.</p>	<p><u>2. Varovný signál „Všeobecná výstraha“ zní:</u></p> <p>a) Kolísavým tónem napodobující zvuk „hóří – hóří“, který se třikrát po sobě opakuje.</p> <p>b) Přerušovaným tónem trvajícím 30 vteřin, bez opakování.</p> <p>c) Kolísavým tónem trvajícím 140 vteřin, který se může třikrát opakovat.</p> <p>d) Rovnoměrným tónem trvajícím 5 minut.</p>
<p><u>3. Pokud se ocitneš při požáru v zakouřené místnosti:</u></p> <p>a) Držíš se u země, chráníš si nos a ústa (nejlépe navlhčenou látkou) a pokusíš se co nejrychleji místnost opustit.</p> <p>b) Otevřeš okno a dveře, aby se kouř vyvětral.</p> <p>c) Zavoláš hasiče a počkáš v místnosti, aby tě hasiči našli.</p> <p>d) Držíš se u země, nejlépe pod postelí nebo za gaučem, kam kouř nepůjde.</p>	<p><u>4. Jaké mimořádné události může způsobit příroda?</u></p> <p>a) Duha, rosa a mlha.</p> <p>b) Zemětřesení, sopečný výbuch a lavina.</p> <p>c) Jinovatka, zatmění slunce a hrom.</p> <p>d) Blesky, průtrž mračen a požár.</p>

Správné odpovědi na soutěžní otázky v měsíci únor byly: 1B, 2D, 3D, 4A.

Své odpovědi na soutěžní otázky zasílejte elektronicky do 31. března 2018 celostátnímu koordinátorovi preventivně výchovné činnosti kpt. Mgr. Martině Talichové na e-mail martina.talichova@grh.izscr.cz

Martina Talichová

ZPRAVODAJ Obce Dolní Morava, měsíčník Obce Dolní Morava, vydává a tiskne Obecní úřad Dolní Morava, Dolní Morava 35, 561 69 Králíky. Náklad měsíčníku je 150 ks, je dodáván do domácností obce Dolní Morava zdarma a je k dispozici po vydání v elektronické podobě na www.obecdolnimorava.cz. Zpracovali Edita Novotná, Richard Novák. Do zpravodaje může kdokoliv přispět, Vaše příspěvky doručte na obecní úřad či na e-mail starosta@obecdolnimorava.cz a nebo na referentka.dm@gmail.com.